

התורה, היו שומרים אותה. וכל אותם פסוקים שאמרה דבורה, הכל הם בסוד החכמה, עד אותה שעה ששבחה את עצמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, שהרי בארו שהסתלקה ממנה רוח הקדש. ומשום כך, עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר.

וכך זה כשנמצאו הגברים בחטא, ואינם כדאים להשרות עליהם רוח הקדש ודאי.

ואם כל עדת ישראל ישגו וגו', כמו שבארנו בהוראה שטעו בה. אבל ואם כל עדת ישראל ישגו, ואם כל ישראל ישגו היה צריך להיות! מה זה כל עדת ישראל? אלא אותם (כלם) שנמצאים בירושלים, שהרי משם יוצאת תורה לכל העם, ואם אותם שהיו שם טועים, אז כל ישראל טועים, ושנינו, שפינן ששם טועים, כל העם טועים, משום שכלם נמשכים אחריהם. ונעלם דבר מעיני הקהל - עיני הקהל אלו הסנהדרין, אלו הם שממנים על ישראל.

רעיא מהימנא

מצוה זו להביא קרבן על סנהדרין גדולה שטעו, תנאים ואמוראים שבעים סנהדרין גדולה היו, ומשה עליהם. ושבעים סנהדרין קטנה היו, ואהרן עליהם. ומשום כך אמרו בעלי המשנה, שמשה היה שושבין המלך וזו תפארת, משם סנהדרין גדולה. אהרן שושבין הגבירה, וזו מלכות, ה"א קטנה קוראים לה, כמו (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. ועל שמה נקראת סנהדרין קטנה.

ומשם היו יודעים סנהדרין מצד של המלכות הרשעה וכו',

וכל אינון קראי דאמרה דבורה, פלהו ברזא דחכמתא, עד ההיא שעתא דשבחת גרמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, דהא אוקמוה דאסתלק מנה רוח נבואה, ובגין כך (שופטים ה) עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר.

וכך דא, כד אשתכחו גוברין בחטאה, ולאן אינון פדאין למשרי עלייהו רוח קדשא ודאי. (דף כ' ע"א)

ואם כל עדת ישראל ישגו וגו', (ויקרא ד) כמה דאוקימנא בהוראה דטעו בה. אבל ואם כל עדת ישראל ישגו, ואם כל ישראל ישגו מיבעי ליה, מאי כל עדת ישראל. אלא אינון (פולחון) דאשתפחן בירושלם, דהא מתמן נפקא אורייתא לכל עמא, ואי אינון דהוה תמן טעאן, כל ישראל טעאן, ותנינן דכיון דתמן טעאן, כל עמא טעאן, בגין דכלהו משכי אבתרייהו. ונעלם דבר מעיני הקהל, עיני הקהל אליו סנהדרין, אליו אינון דממנן על ישראל.

רעיא מהימנא

פקודא דא להביא קרבן על סנהדרין גדולה שטעו, תנאין ואמוראין ע' סנהדרין גדולה היו, ומשה עליהו. וע' סנהדרין קטנה הו, ואהרן עליהו. ובגין דא אמרו מארי מתניתין, משה שושבינא דמלכא הוה, ודא תפארת, מתמן סנהדרין גדולה. אהרן שושבינא דמטרוניתא, ודא מלכות, ה"א זעירא קרינן ליה, כגון (בראשית כט) אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה. ועל שמה אתקרי סנהדרין קטנה.

ובמתמן הו ידעין סנהדרין שבעין לשון, דאינון שבעים פנים לתורה, דאית שבעים לשון מסטרא

שבעים לשון, שהן שבעים פנים לתורה, שיש שבעים לשון

הכל בפרוד. זהו שכתוב מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם ללשונותם. כל שבועים הלשון בפרוד זה מזה.

אבל בתורה, שבועים פנים לתורה בלשון אחת. וזה יסוד. ו' הלכה אחת, חכמה קטנה - מלכות, שבה שבועים לשון כחשבון סוד, מן יסוד. ויסוד הוא לשון הקדש, סוד המרפכה, בשבועים קתדראות, עליהם נאמר, כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבועים שנה. לשון אחד, היא שבועים לשון על מדה קטנה של חכמה קטנה, שהיא י' על מדה קטנה. על חכמה קטנה שהיא י', על מדה קטנה של חכמה ב', שתי שפתיים שבהן דעת ותבונה, בהן נשלמו שבועים ושפתיים. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. עד שהיו הולכים, אמר רבי יוסי לרבי חייא, בדברי תורה, בדברי עתיק הימים. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מפאן למדנו, שכל אדם שמכסה את חטאיו ואינו מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא ויבקש עליהם רחמים, לא נותנים לו לפתח פתח של תשובה, משום שהוא מתבייש (מכסה) ממנו. ואם הוא מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא חס עליו, ויתגברו הרחמים על הדין. וכך שפן אם הוא בוכה, שהרי כל הפתחים הסתומים הוא פותח, ותפלתו מתקבלת. ועל זה פרישת חטאיו, כבוד הוא למלך להגביר רחמים על דין. ועל זה כתוב, זבח תודה יכבדנני. מה זה אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

דמלכות הרשעה וכו', כלא בפרודא. הדא הוא דכתיב, (בראשית י) מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם ללשונותם בלהו שבועין לשון בפרודא דא מן דא.

אבל באורייתא, ע' פנים לתורה בלשון חד. ודא יסוד. ו' הלכה חדא, חכמה זעירא מלכות, דבה שבועין לשון, כחושבון סוד, מן יסוד. ויסוד איהו לשון הקדש, סוד המרפכה, בשבועין קתדראין, עליהו אתמר כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבועים שנה. לשון חד, איהו שבועים לשון, על מדה זעירא דחכמה זעירא, דאיהי י' על מדה זעירא. על חכמה זעירא דאיהי י', על מדה זעירא דחכמה ב', תרין שפון, דבהון דעת ותבונה, בהון אשתלימו שבועין ותרין. (ע"כ רעיא מהימנא).

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי באורחא, עד דהוו אזלי. אמר רבי יוסי לרבי חייא, נשתדל במלי דאורייתא, במלי דעתיק יומין. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מפאן אוליפנא, דכל בר נש דמכסי חטאוי ולא מפרש לון קמי מלפא קדישא, ויתבע עליהו רחמי, לא יהבין ליה למפתח פתחא דתשובה, בגין דאיהו אכסיף (ג"א מכסי) מניה. ואי איהו פריש לון קמי קדשא בריהו, הוא, קדשא בריהו הוא חייס עליה ויתגברון רחמי על דינא.

וכך שפן אי איהו בכי, דהא כל פתחין סתימין איהו פתח, ואתקבל צלותיה, ועל דא, פרישו דחטאוי, יקרא הוא דמלפא, לאגברא רחמי על דינא. ועל דא כתיב (תהלים ט) זובח תודה יכבדנני. מהו יכבדנני. תרין כבודין אינון, חד לעילא, וחד לתתא, חד בעלמא דין, וחד בעלמא דאתי.

יכבדנני? שני כבודים הם, אחד למעלה ואחד למטה. אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.